РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

3 март 2011 година *

По дело C-134/10

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 258 ДФЕС на 15 март 2010 г.,

Европейска комисия, за която се явяват г-н A. Nijenhuis и г-жа C. Vrignon, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Кралство Белгия, за което се явяват г-жа M. Jacobs и г-н T. Materne, в качеството на представители,

ответник,

* Език на производството: френски.

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н K. Lenaerts, председател на състав, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н G. Arestis (докладчик), г-н J. Malenovský и г-н T. von Danwitz, съдии,

генерален адвокат: г-н P. Cruz Villalón,
секретар: г-н A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 С исковата си молба Европейската комисия иска от Съда да приеме за установено, че като не е транспонирало правилно член 31 от Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) (ОВ L 108, стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 213), Кралство Белгия не е изпълнило задълженията си съгласно разпоредбите на посочената директива и по член 56 ДФЕС.

Правна уредба

Правото на Съюза

2 Съображение 43 от Директивата за универсалната услуга гласи:

„В момента държавите членки налагат известни задължения за пренос върху мрежите за излъчване на радио или телевизионен сигнал за обществото. Държавите членки следва да бъдат в състояние да установят пропорционални задължения за предприятията под тяхна юрисдикция [с оглед на законни обществени интереси], но такива задължения следва да се налагат, само когато са необходими за постигането на цели от общ интерес, които се определят [ясно] от държавите членки в съответствие със законодателството на Общността, и когато са пропорционални, прозрачни и подлежащи на периодично преразглеждане. Налаганите от държавите членки задължения за пренос следва да бъдат разумни, т.е. пропорционални и прозрачни с оглед на ясно определените цели от общ интерес и при необходимост могат да предполагат пропорционално възнаграждение. Задълженията за пренос могат да включват преноса на услуги, насочени конкретно към осигуряването на подходящ достъп за потребители-инвалиди".

3 Член 31 от Директивата за универсалната услуга гласи:

„1. Държавите членки могат да налагат разумни задължения за „задължителен пренос" на определени радио и телевизионни канали и услуги върху предприятия [под тяхната юрисдикция], които предоставят електронни съобщителни

мрежи за разпространение на радио- и телевизионен сигнал, когато значителен брой крайни потребители на такива мрежи ги използват като основно средство за получаване на радио- и телевизионен сигнал. Такива задължения се налагат само когато са необходими за постигането на ясно определени цели от общ интерес и са пропорционални и прозрачни. Задълженията подлежат на периодично преразглеждане.

2. „Нито параграф 1 от настоящия член, нито член 3, параграф 2 от Директива 2002/19/ЕО [на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъпа) (ОВ L 108, стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 169)] не засягат възможността на държавите членки да определят подходящо възнаграждение, ако има такова, по отношение на мерките, предприети в съответствие с настоящия член, като същевременно гарантират, че при сходни обстоятелства не се допуска дискриминация в отношението към предприятията, които предоставят електронни съобщителни мрежи. Когато се предоставя възнаграждение, държавите членки гарантират неговото пропорционално и прозрачно прилагане“.

Национална правна уредба

4 Член 13 от Закона от 30 март 1995 г. за мрежите за разпространение на радио- и телевизионни програми и извършване на радио- и телевизионна дейност в двуезичния регион Брюксел-столица (*Moniteur belge* от 22 февруари 1996 г.,

стр. 3797), изменен със Закона от 16 март 2007 г. (*Moniteur belge* от 5 април 2007 г., стр. 19229, наричан по-нататък „Законът от 30 март 1995 г.“) гласи:

„С цел гарантиране на плурализма и културното многообразие операторът трябва да предава в момента на излъчването им и в тяхната цялост следните телевизионни програми:

— телевизионните програми, излъчвани от обществените радио- и телевизионни оператори, намиращи се под юрисдикцията на Френската общност и на Фламандската общност,

— телевизионните програми, излъчвани от всички други радио- и телевизионни оператори, намиращи се под юрисдикцията на Френската общност или на Фламандската общност, и определени от Краля с постановление, подложено на обсъждане в Министерския съвет,

— телевизионните програми, излъчвани от обществен радио- и телевизионен оператор, намиращ се под юрисдикцията на Германската общност, и определени от Краля с постановление, подложено на обсъждане в Министерския съвет. Компетентният по отношение на този закон министър определя реда и условията на това излъчване след получаване на становище от Института (ако са налице условията за това чрез общ канал),

— телевизионните програми, насочени към региона Брюксел-столица, които се излъчват от регионалните радио- и телевизионни оператори, получили разрешение от Френската общност и от Фламандската общност, като се има предвид техният обхват на излъчване.

Необходимостта от посочените в предходната алинея задължения периодично се проверява от Института. Ако последният приеме, че запазването на тези задължения вече не се налага, той излага по ясен начин това обстоятелство в годишния доклад по член 34 от Закона от 17 януари 2003 г. относно статута на регулатора в секторите на белгийските пощи и далекосъобщения.

Министърът може, след получаване на становище на Института, да предвиди освобождаването на оператор от задълженията по този член.

Оператор, който иска да се ползва от това освобождаване, изпраща мотивирано искане до Института, в което доказва съществуването на поне едно от следните обстоятелства:

a) това е невъзможно за оператора от техническа гледна точка;

b) няма достатъчно крайни потребители на мрежата, които я използват като основно средство за получаване на телевизионни предавания, така че необходимите за отстраняване на техническата невъзможност инвестиции са необосновани.

Институтът изпраща становището си на министъра не по-късно от шест седмици от получаването на това искане. Срокът спира да тече, ако Институтът прецени, че е необходимо представянето на допълнителна информация от страна на лицето, подало искането.

Ако след изтичането на срока Институтът не е представил становището си на министъра, приема се, че той е представил положително становище“.

Досъдебна процедура

5 На 28 април 2006 г. Комисията изпраща на Кралство Белгия официално уведомително писмо, в което изразява съмнения във връзка със съответствието на първоначалната редакция на член 13 от Закона от 30 март 1995 г. с член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга, както и с член 49 ЕО.

6 С писмо от 5 октомври 2006 г., след като оспорва изложените от Комисията твърдения за нарушения, Кралство Белгия уведомява същата институция, че много скоро се налага преразглеждане на режима за предоставяне на статут на ползващ се от задължителния пренос в регион Брюксел-столица.

7 След като белгийските власти отправят уведомление относно въведените със Закона от 16 март 2007 г. изменения на член 13 от Закона от 30 март 1995 г., с допълнително официално уведомително писмо от 27 юни 2007 г. Комисията отново изразява съмнения във връзка със съответствието на тези нови разпоредби с член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга, както и с член 49 ЕО. Комисията приканва Кралство Белгия да ѝ изпрати становището си в двумесечен срок от получаването на посоченото писмо.

8 С писмо от 1 август 2007 г. Кралство Белгия иска да ѝ бъде даден допълнителен срок за отговор, като оповестява намерението си да се съобрази с официалното уведомително писмо, ако е необходимо чрез привеждане в съответствие на правната уредба. При все това то обръща внимание на Комисията върху вътрешните трудности от инситуционално естество. Комисията продължава срока за отговор до 29 октомври 2007 г. Изпратеното до Комисията на 26 октомври 2007 г. ново искане за продължаване на този срок, в което се излагат същите доводи, е отхвърлено от Комисията.

9 С писмо от 8 май 2008 г. Комисията издава мотивирано становище, с което приканва Кралство Белгия да вземе необходимите мерки, за да се съобрази с него в срок от два месеца, считано от получаването му.

10 Кралство Белгия отговаря с писмо от 4 юли 2008 г., като посочва, че новото законодателство е в съответствие с общностното право.

11 С допълнително мотивирано становище от 1 декември 2008 г., като се позовава на Решение от 13 декември 2007 г. по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др. (C-250/06, Сборник, стр. I-11135), Комисията отново излага тезата си, че белгийското законодателство не отговаря на напомнените в това решение критерии за прозрачност и недопускане на дискриминация.

12 С писмо от 16 януари 2009 г. Кралство Белгия отговаря на допълнителното мотивирано становище, като посочва, че в резултат от отмяната от Conseil d'État (Белгия) на министерските постановления за определяне на телевизионните канали, които се ползват от задължителния пренос, никой частен оператор не разполага със статута на ползващо се от този пренос лице и следователно тази държава членка се е съобразила с член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга.

13 Тъй като не смята, че отговорът на Кралство Белгия е убедителен, Комисията предявява настоящия иск.

По иска

По допустимостта

Доводи на страните

14 Кралство Белгия оспорва допустимостта на настоящия иск с три мотива.

15 Най-напред, с член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга се въвеждала просто възможност за държавите членки да налагат задължения за пренос. Тъй като обаче член 258 ДФЕС се отнасял само за неизпълнение на задължение, изискваните от този член условия за започване на производство за установяване на неизпълнение на задължения пред Съда не били изпълнени.

16 По-нататък, настоящият иск бил напълно хипотетичен. Всъщност посочените от Комисията национални разпоредби не могли да представляват нарушение на задължение, тъй като Кралство Белгия не ги прилагало реално. Според тази държава членка процедурата за определяне на телевизионни канали, ползващи се от задължителния пренос, не е била използвана.

17 Накрая, Кралство Белгия посочва, че третото твърдение за нарушение, изтъкнато от Комисията в нейния иск, според което тази държава членка не ограничила задължението за пренос до операторите на мрежи, за които са абонирани значителен брой крайни потребители, е повдигнато за първи път на етапа на исковата молба. Поради това изложените в досъдебната процедура съображения и

тези в посочената искова молба не съвпадали, което попречило на въпросната държава членка да се защити.

18 Комисията възразява, че само по себе си обстоятелството, че Кралство Белгия е транспонирало във вътрешното си право разпоредбите на член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга, обезсилва довода, че с тази разпоредба за държавите членки по-скоро се създава възможност отколкото се налага задължение. Освен това, що се отнася до довода, че настоящият иск бил напълно хипотетичен, обстоятелството, че законът за транспониране на тази разпоредба не се прилага, не било достатъчно, за да приведе този закон в съответствие с правото на Съюза.

19 Що се отнася до твърдението, че съображенията в официалното уведомително писмо, в мотивираното становище и в исковата молба не съвпадат, Комисията посочва, че такова възражение за недопустимост е приложимо само по отношение на съответното твърдение за нарушение, а не за целия иск. Във всички случаи това твърдение за нарушение вече било посочено по същия начин в допълнителното официално уведомително писмо, в мотивираното становище и в допълнителното мотивирано становище и изменението на заглавната му част отразявало позволено от практиката на Съда ограничаване на предмета на посоченото твърдение за нарушение поради отпадане на едната от двете му части.

Съображения на Съда

20 Следва да се напомни, че Комисията упреква Кралство Белгия за това, че не е изпълнило задълженията си по Директивата за универсалната услуга, предвид неправилното транспониране на член 31 от същата.

21 Както отбелязва Кралство Белгия, с посочения член 31 просто се въвежда възможност за държавите членки да приемат законодателство, което предвижда налагането на задължения за излъчване на телевизионни канали. В разглежданията случай обаче е безспорно, че белгийското законодателство, и по-специално член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г., предвижда определянето на някои телевизионни канали, които трябва да се ползват от задължителния пренос. Ето защо, обратно на твърденията му, Кралство Белгия се е възползвало от тази възможност, тъй като съществува законодателство, с което член 31 от Директивата за универсалната услуга се транспонира в националното му право. Изложените от Комисията твърдения за нарушения се отнасят именно за това дали извършеното от Кралство Белгия транспониране е съвместимо с правото на Съюза.

22 Що се отнася до довода, че настоящият иск бил напълно хипотетичен, след като Кралство Белгия не било приложило реално член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г., тъй като понастоящем излъчването на нито един канал не било предмет на задължението за пренос, достатъчно е да се приеме, че такова обстоятелство не може да приведе посочената разпоредба в съответствие с правото на Съюза.

23 Що се отнася до това, че съображенията, изложени в досъдебната процедура и в исковата молба, не съвпадат, следва да се приеме за установено, че Комисията действително е изменила заглавната част на третото си твърдение за нарушение и се е отказала от една от двете му части.

24 От една страна обаче, Съдът вече е приел, че е възможно предметът на спора да бъде ограничен на етапа на съдебното производство (вж. по-специално Решение от 18 май 2006 г. по дело Комисия/Испания, C-221/04, Recueil, стр. I-4515, точка 33 и Решение от 14 юни 2007 г. по дело Комисия/Ирландия, C-148/05, точка 35).

25 От друга страна, безспорно е, че запазената на етапа на исковата молба част от третото твърдение за нарушение е цитирана както в допълнителното официално уведомително писмо, така и в мотивираното становище и в допълнителното мотивирано становище. Следователно Кралство Белгия не може с основание да твърди, че посоченото твърдение за нарушение е изтъкнато за първи път пред Съда, както и че не е могло да упражни ефективно своето право на защита в това отношение.

26 Поради това от изложените по-горе съображения следва, че настоящият иск трябва да се приеме за допустим.

По съществото на спора

Доводи на страните

27 В подкрепа на иска си Комисията повдига три твърдения за нарушения.

28 Първото твърдение за нарушение е изведено от липсата на ясно определени в разглежданата национална правна уредба цели от общ интерес. Комисията смята, че тези цели от общ интерес са упоменати по много неясен и общ начин в същата правна уредба, както и че използваните от националните органи конкретни критерии за подбор на телевизионните канали, които се ползват от задължителния пренос, не са посочени нито в самата правна уредба, нито в подготвителните документи за същата.

29 Всъщност само в изложението на мотивите на разглежданата национална правна уредба се посочвало, че при изготвянето на списъка на телевизионните канали, които могат да се ползват от задължителния пренос, следва точно да се опише преследваната с тази правна уредба цел от общ интерес. Комисията обаче напомня, че в резултат от Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др., посочено по-горе, в което се разглежда именно въпросът дали член 56 ДФЕС допуска първоначалната редакция на член 13 от Закона от 30 март 1995 г., министерското постановление от 17 януари 2001 г., с което се определят ползващите се от задължителния пренос телевизионни канали, е отменено с решение на Conseil d'État от 14 юли 2008 г., по-специално с мотива че използваните от публичните органи критерии не са предварително известни.

30 С второто си твърдение за нарушение Комисията поддържа, че процедурата за предоставяне на статута на ползващ се от задължителния пренос съгласно член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г. не спазва принципа на прозрачност.

31 Най-напред, Кралство Белгия не представило никакво допълнително указание освен тези относно приемането на министерското постановление от 17 януари 2001 г. По този начин при липсата на обективни критерии, гарантиращи необходимото минимално ниво на прозрачност и правна сигурност, публичните органи разполагали със значителни дискреционни правомощия, които биха могли да упражнят произволно.

32 По-нататък, според Комисията липсата на прозрачност се засилва, поради факта че задължението за пренос изглежда се прилага за радио- и телевизионните оператори и следователно по неопределен начин за всички телевизионни канали, които те излъчват, а не за канали, отделно определени като такива поради съдържанието на телевизионните им програми. Като се основава на Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др., посочено по-горе, Комисията отбелязва, че използваното в член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга понятие „определен" трябва да тълкува в смисъл, че статутът

на ползващ се от задължителния пренос е строго ограничен до телевизионните канали, общото съдържание на чиито програми е в състояние да постигне поставената цел от общ интерес.

33 Накрая, от посоченото решение следвало, че критериите, въз основа на които се предоставя статут на ползващ се от задължителния пренос, не трябва да бъдат дискриминационни, както и че предоставянето на този статут не може да бъде обвързано с изискване за установяване на националната територия. Съгласно разглежданата национална правна уредба обаче задължението за пренос се отнасяло само за програмите, излъчвани от радио- и телевизионни оператори под юрисдикцията на Френската общност или на Фламандската общност. Ето защо Комисията смята, че изключването без конкретно основание на установени на територията на друга държава членка оператори противоречи на член 56 ДФЕС не само поради дискриминационното си и ограничително значение, но и поради липсата на прозрачност и с това нарушава член 31 от Директивата за универсалната услуга.

34 С третото твърдение за нарушение Комисията изтъква, че не е спазено приложното поле на член 31 от Директивата за универсалната услуга. Всъщност от член 13 от Закона от 30 март 1995 г. следвало, че обратно на това, което предвиждат разпоредбите на Директивата за универсалната услуга, операторът на мрежа, който няма значителен брой крайни потребители, използващи мрежата като основен източник на радио- и телевизионни предавания, по принцип е подчинен на задълженията за пренос, освен ако министърът евентуално го освободи от тези задължения.

35 Кралство Белгия оспорва неизпълнението на задължения, в което е упреквано.

36 Тази държава членка посочва, че предвиденият от нейното законодателство режим за предоставяне на статута на ползващ се от задължителния пренос е съвместим с принципа на свободно предоставяне на услуги. Всъщност този режим се прилагал само по отношение на белгийските радио- и телевизионни оператори, установени в двуезичния регион Брюксел-столица, а не за установените в други държави членки радио- и телевизионни оператори.

37 Посоченият режим не представлявал предимство, предоставено на националните радио- и телевизионни оператори в ущърб на установените в други държави членки радио- и телевизионни оператори, тъй като бил даден в замяна на значителни задължения, поети от съответните национални радио- и телевизионни оператори по отношение на белгийските общности. Освен това според Кралство Белгия установените в други държави членки радио- и телевизионни оператори, от една страна, не правят искане да се ползват от задължението за пренос в район Брюксел, тъй като телевизионните зрители в Брюксел не са тяхната целева аудитория, и от друга страна, се ползват от това задължение в тяхната държава членка на произход, както и от свободата да излъчват в район Брюксел в съответствие с член 14 от Закона от 30 март 1995 г. Освен това посочените радио- и телевизионни оператори разполагали с други технически средства, за да препредават програмите си.

38 Кралство Белгия твърди, че във всички случаи, ако установеният от разглежданата национална правна уредба режим за предоставяне на статута на ползващ се от задължителния пренос трябва да се разглежда като ограничение на свободното предоставяне на услуги, това ограничение било обосновано с императивни съображения от общ интерес.

39 Всъщност този режим се вписвал в аудио-визуална политика, която имала за цел да даде възможност на телевизионните зрители да получат достъп до местните обществени телевизионни канали или до каналите, които са поели задължения за предоставяне на обществена услуга. Той имал за цел да запази плуралистичния и културен характер на предлагането на програми чрез кабел и да гарантира достъпа на всички телевизионни зрители до този плурализъм.

40 От друга страна, що се отнася до съвместимостта на предвидените в член 13 от Закона от 30 март 1995 г. задължения за пренос с Директивата за универсалната услуга, Кралство Белгия посочва, че последните съществуват само за радио- и телевизионните оператори, които извършват обществена услуга във Френската и във Фламандската общност, както и за местните телевизионни канали. Тази държава членка не се била възползвала от възможността да определи други радио- и телевизионни оператори, така че не можело да бъде упрекната в неизпълнение на задължения.

41 Накрая, Кралство Белгия отбелязва, че целите от общ интерес на правната ѝ уредба са ясно определени в самия Закон от 30 март 1995 г., тъй като той има за цел да гарантира плурализма и културното многообразие, както и че предоставянето на статут на ползващ се от задължителния пренос се извършва по ясна и прозрачна процедура, определена в този закон.

Съображения на Съда

42 В самото начало трябва да се отбележи, че определянето на някои телевизионни канали като ползващи се от задължителния пренос по силата на член 13 от Закона от 30 март 1995 г. представлява ограничаване на свободното предоставяне на услуги по смисъла на член 56 ДФЕС, както Съдът вече е приел относно определянето с министерско постановление на каналите на някои частни радио- и телевизионни оператори в съответствие с първоначалната редакция на тази национална разпоредба в точки 28—38 от Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др., посочено по-горе.

43 Съгласно практиката на Съда такова ограничение на гарантирана от ДФЕС основна свобода може да бъде обосновано, доколкото отговаря на императивни съображения от общ интерес, стига да бъде в състояние да гарантира осъществяване на преследваната цел и да не надхвърля необходимото за постигането ѝ (Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др, посочено

по-горе, точка 39 и цитираната съдебна практика). Именно по същите съображения член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга позволява на държавите членки да наложат разумни задължения за пренос, когато такива задължения „са необходими за постигането на ясно определени цели от общ интерес“, и поставя изискването те да са „пропорционални и прозрачни“.

44 В случая преследваната цел, установена в член 13 от Закона от 30 март 1995 г., се състои в гарантирането на плурализма и културното многообразие. Съгласно постоянната практика на Съда обаче и както това се признава от Комисията в настоящото дело, културната политика може да представлява императивно съображение от общ интерес, оправдаващо ограничение на свободното предоставяне на услуги (вж. в този смисъл Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др., посочено по-горе, точка 41 и цитираната съдебна практика).

45 При все това Комисията се съмнява относно пропорционалността на Закона от 30 март 1995 г., и по-точно относно това дали процедурата и критериите, приети за определяне на ползващите се от задължителния пренос канали, са подходящи.

46 Кралство Белгия посочва, че неговите органи не са се възползвали от възможността да определят други радио- и телевизионни оператори освен тези, които извършват обществена услуга във Френската и Фламандската общност, както и тези на местните телевизионни канали, за които настоящият иск за установяване на неизпълнение не се отнасял.

47 В това отношение всъщност следва да се отбележи, че от подадената от Комисията искова молба, разглеждана в нейната цялост, и по-специално от многократното позоваване на член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г., както и на Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium

и др., посочено по-горе, което се отнася до съответствието на мярка за прилагане на тази разпоредба с правото на Съюза, е видно, че обхватът на настоящият иск се ограничава до определянето с постановление на програмите на такива частни радио- и телевизионни оператори съгласно посочения член 13, първа алинея, второ тире. Поради това доводът на Комисията, който се основава на обстоятелството, че според самия член 13, първа алинея, първо тире от Закона от 30 март 1995 г. за телевизионните програми, излъчвани от обществени радио- и телевизионни оператори, намиращи се под юрисдикцията на Френската или на Фламандската общност, съществува задължение за пренос, не е относим, тъй като във връзка с последната разпоредба не са изложени конкретни доводи в исковата молба и следователно трябва да се приеме, че искът не се отнася до нея.

48 При все това следва да се отбележи, че член 13 от Закона от 30 март 1995 г. има за цел да осигури транспонирането на член 31 от Директивата за универсалната услуга, както и че второто тире от неговата първа алинея предвижда именно определянето на тези други частни радио- и телевизионни оператори като ползващи се от задължителния пренос.

49 Поради това доколкото предмет на иска за установяване на неизпълнение е начинът, по който Директивата за универсалната услуга е транспонирана в националното законодателство, следва да се провери дали от самия текст на посоченото законодателство личи, че транспонирането е непълно или неправилно (вж. в този смисъл Решение от 21 септември 1999 г. по дело Комисия/Ирландия, C-392/96, Recueil, стр. I-5901, точки 59 и 60, Решение от 20 ноември 2008 г. по дело Комисия/Ирландия, C-66/06, точка 59, както и Решение от 12 февруари 2009 г. по дело Комисия/Полша, C-475/07, точка 54).

50 Що се отнася до първото твърдение за нарушение, което е свързано с липсата на ясно определени цели от общ интерес в член 13 от Закона от 30 март 1995 г., следва да се напомни, че съгласно член 31, параграф 1, второ изречение от

Директивата за универсалната услуга задълженията за пренос се налагат само когато са необходими за постигането на ясно определени цели от общ интерес и са пропорционални и прозрачни.

51 Всъщност съгласно съображение 43 от Директивата за универсалната услуга държавите членки следва да бъдат в състояние да установят за предприятията под тяхна юрисдикция с оглед на законни обществени интереси и само когато това е необходимо за постигането на ясно определени от тях цели от общ интерес, в съответствие с общностното право, задължения, които трябва да бъдат пропорционални, прозрачни и подлежащи на периодично преразглеждане.

52 Безспорно е вярно обаче, че съгласно член 13, първа алинея от Закона от 30 март 1995 г. с цел гарантиране на плурализма и културното многообразие операторът трябва да предава в момента на излъчването им и в тяхната цялост телевизионните програми на определени радио- и телевизионни оператори, намиращи се под юрисдикцията на белгийските общности. От друга страна, както приема Съдът, в този смисъл Законът от 30 март 1995 г. преследва културна цел от общ интерес, чието постигане той впрочем може да гарантира (Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др., посочено по-горе, точки 42 и 43).

53 Все пак при тълкуването на член 56 ДФЕС Съдът е приел във връзка с необходимостта от предходната редакция на член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г. за постигане на преследваната цел, че макар запазването на плурализма посредством културна политика да е свързано с основното право на свобода на изразяване на мнение и следователно националните органи да разполагат с широко право на преценка в това отношение, изискванията, произтичащи от предназначени за прилагане на подобна политика мерки, в никакъв случай не трябва да бъдат несъразмерни спрямо посочената цел и условията за тяхното прилагане не трябва да бъдат дискриминационни по отношение на гражданите на други държави членки (Решение по дело United Pan-Europe

Communications Belgium и др., посочено по-горе, точка 44). В този смисъл статутът на канал, който се ползва от задължителния пренос, трябва да бъде строго ограничен до каналите, общото съдържание на чиито програми е в състояние да постигне преследваната цел от общ интерес (вж. в този смисъл Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др., посочено по-горе, точка 47, както и Решение от 22 декември 2008 г. по дело Kabel Deutschland Vertrieb und Service, C-336/07, Сборник, стр. I-10889, точка 42).

54 Следва да се приеме за установено, че само по себе си посочването на обща политическа цел, което впрочем не се съпътства от каквото и да било друго допълнително указание, позволяващо на операторите предварително да определят естеството и обхвата на конкретните условия и задължения, които следва да изпълняват, когато се съгласяват с предоставянето на статута на ползващ се от задължителния пренос, не позволява да бъдат спазени тези изисквания.

55 Следователно трябва да се приеме за установено, че член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г. не определя ясно конкретните критерии, използвани от националните власти за подбора на телевизионните канали, които се ползват от задължителния пренос и поради това тази разпоредба не е достатъчно точна, за да гарантира, че така подбраните канали са тези, общото съдържание на чиито програми е в състояние да постигне преследваната културна цел от общ интерес.

56 От това следва, че първото твърдение за нарушение, на което се позовава Комисията в подкрепа на своя иск, е основателно.

57 С второто твърдение за нарушение Комисията упреква Кралство Белгия, че процедурата за предоставяне на статута на ползващ се от задължителния пренос,

предвидена в член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г., не спазва следващия от член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга принцип на прозрачност, като се има предвид липсата на критерии, използвани за предоставянето на този статут, неуточняването на телевизионните канали, които се ползват от посочения статут, и неяснотата на условието за установяване на територията на Белгия.

58 Най-напред следва да се посочи, че с член 13 от Закона от 30 март 1995 г. се определят радио- и телевизионните оператори, за чиито програми съществува задължение за пренос. Първата алинея, второ тире от този текст се отнася за всеки радио- и телевизионен оператор, който не е обществен, намира се под юрисдикцията на Френската и Фламандската общност и е определен от краля с постановление, подложено на обсъждане в Министерския съвет.

59 В това отношение следва да се приеме за установено, че в посочената разпоредба не се уточнява никакъв предварително известен обективен критерий, използван от белгийските органи при определянето на програмите на посочените оператори като програми, по отношение на които се прилага задължението за пренос. Всъщност в същата разпоредба само се посочва, че кралят определя с постановление, подложено на обсъждане в Министерския съвет, тези от тях, за които ще се прилага това задължение.

60 При това положение критериите, които следва да бъдат изпълнени, за да се предостави статутът на ползващ се от задължителния пренос, не са известни на радио- и телевизионните оператори, които не са обществени, и могат да се ползват от задълженията за пренос. Следователно такава процедура не спазва принципа на прозрачност по смисъла на член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга.

61 По-нататък, от член 31, параграф 1, първо изречение от Директивата за универсалната услуга следва, че държавите членки могат да налагат задължения за пренос на операторите на електронни съобщителни мрежи за разпространение на определени радио и телевизионни канали или услуги.

62 По отношение на определеността на радио- и телевизионните канали, за които може да се прилага задължението за пренос, Съдът вече е приел, че от текста на тази разпоредба следва, че държавите членки са длъжни да посочат конкретно каналите, на които ще бъде предоставен статутът на ползващи се от задължителния пренос (Решение от 22 декември 2008 г. по дело Kabel Deutschland Vertrieb und Service, посочено по-горе, точка 24).

63 Освен това Съдът е приел, че този статут не следва автоматично да се даде на всички телевизионни канали, излъчвани от един и същ частен радио- и телевизионен оператор, а трябва да бъде строго ограничен до тези, общото съдържание на чиито програми е в състояние да постигне преследваната цел от общ интерес (вж. Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др., посочено по-горе, точка 47, както и Решение по дело Kabel Deutschland Vertrieb und Service, посочено по-горе, точка 42).

64 Съгласно текста на член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г. обаче не е изключена възможността кралят да определи като лица, ползващи се от задължителния пренос, радио- и телевизионни оператори, които не са обществени и се намират под юрисдикцията на Френската и Фламандската общност, така че всички програми, излъчвани от тези радио- и телевизионни оператори, биха се ползвали автоматично от посочената разпоредба независимо от общото съдържание на тези програми и от способността им да постигнат преследваните от разглежданата национална правна уредба законни цели от общ интерес.

65 От това следва, че член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г. не указва по достатъчно ясен начин, че статутът на ползващ се от задължителния пренос може да се предостави в съответствие с изискването на член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга само на определени телевизионни канали.

66 Накрая, следва да се напомни, че критериите, въз основа на които се дава статутът на ползващ се от задължителния пренос, не трябва да бъдат дискриминационни. В частност предоставянето на този статут не може нито правно, нито фактически да бъде обвързано с изискване за установяване на националната територия (Решение по дело United Pan-Europe Communications Belgium и др., посочено по-горе, точка 48).

67 В това отношение, както отбелязва Комисията, и това не се оспорва от Кралство Белгия, следващото от член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г. задължение, според което радио- и телевизионните оператори, които не са обществени, трябва да се намират под юрисдикцията на Белгийските общности, не позволява да се изключи възможността предоставянето на статута на ползващ се от задължителния пренос да изисква правно или фактически тези радио- и телевизионни оператори да са установени в Белгия.

68 Във всички случаи следва да се приеме за установено, че посоченото изискване не е достатъчно, за да се изпълни предвиденото в член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга изискване за прозрачност. Всъщност от член 13, първа алинея, второ тире от Закона от 30 март 1995 г. не следва ясно какъв е обхватът на изискването, според което, за да се ползват от задължителния пренос, радио- и телевизионните оператори, които не са обществени, трябва да бъдат под юрисдикцията на белгийските общности.

69 В това отношение Кралство Белгия не внася каквото и да било уточнение за това какво се разбира под радио- и телевизионни оператори, намиращи се под юрисдикцията на тези Общности.

70 От това следва, че второто твърдение за нарушение, на което се позовава Комисията в подкрепа на иска си, също е основателно.

71 Третото твърдение за нарушение на Комисията се отнася до неспазването на приложното поле на член 31 от Директивата за универсалната услуга, с довода че член 13 от Закона от 30 март 1995 г. не ограничил задължението за пренос до операторите на електронни съобщителни мрежи, за които са абонирани значителен брой крайни потребители.

72 Член 13, четвърта алинея, буква b) от този закон дава възможност на министъра след получаване на становище на Института да освободи оператор от задължения за пренос, ако няма достатъчно крайни потребители на мрежата, които я използват като основно средство за получаване на телевизионни предавания, така че необходимите за отстраняване на техническата невъзможност инвестиции са необосновани.

73 Произтичащите от член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга задължения за пренос обаче могат да бъдат налагани на операторите на електронни съобщителни мрежи само когато значителен брой крайни потребители на тези мрежи ги използват като основно средство за получаване на радио- и телевизионни предавания.

74 При това положение следва да се приеме за установено, че член 13, четвърта алинея, буква b) от Закона от 30 март 1995 г. не транспонира правилно предвиденото в член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга условие. Всъщност възможността за белгийските органи да освободят от задълженията за пренос операторите на мрежи с недостатъчен брой крайни потребители, които ги използват като основно средство за получаване на телевизионни предавания, им позволява при отказ за предоставяне на това освобождаване да наложат посочените задължения на тези оператори. Освен това съответният оператор трябва да докаже, че условията за освобождаване от задължения са изпълнени.

75 В този смисъл и тъй като предвидените в член 31 от Директивата за универсалната услуга задължения за пренос могат да се отнасят само за операторите на мрежи с достатъчен брой крайни потребители, използващи ги като основно средство, от това следва, че член 13, четвърта алинея, буква b) от Закона от 30 март 1995 г. не транспонира правилно член 31, параграф 1 от Директивата за универсалната услуга.

76 Поради това следва да се приеме за установено, че третото твърдение за нарушение, на което се позовава Комисията в подкрепа на иска си, е основателно.

77 Ето защо от всичко изложено по-горе следва, че тъй като не е транспонирало правилно член 31 от Директивата за универсалната услуга, Кралство Белгия не е изпълнило задълженията си съгласно разпоредбите на посочената директива и по член 56 ДФЕС.

По съдебните разноски

78 Съгласно член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Комисията е направила искане за осъждането на Кралство Белгия и последното е загубило делото, то трябва да бъде осъдено да заплати разноските.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) **Като не е транспонирало правилно член 31 от Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга), Кралство Белгия не е изпълнило задълженията си съгласно разпоредбите на посочената директива и по член 56 от ДФЕС.**

2) **Осъжда Кралство Белгия да заплати съдебните разноски.**

Подписи